Sog‘liqni saqlash boshqarmasida
d
‘yicha
‘llanmasiga

		‘g‘risida belgilar
1. “Boshqa shartlar” bo‘yicha	‘zgartirish. Aksariyat hollarda, tenderlar doirasida buyurtmachi ishtirokchilarga standart shartnoma shablonini yoki oddiy shartnomani taqdim etadi, bu odatda g‘alaba qozongan taqdirda shartnoma tuzish uchun asos bo‘lib xizmat qiladi. Biroq shunday bo‘ladiki, g‘olib e’lon qilingandan so‘ng shartlardan sezilarli darajada farq qiladigan shartlarga ega butunlay boshqa shartnomani taklif qiladi. O‘zbekistonda tenderda g‘olib e’lon qilingandan keyin shartnoma shartlari o‘zgargan taqdirda “Davlat xaridlari to‘g‘risida”gi natijalari bo‘yicha shartnoma tender bo‘yicha xarid qilish hujjatlarida va tender ishtirokchisi tomonidan berilgan taklifda ko‘rsatilgan shartlarda tuzilishi kerak. G‘olib e’lon tender e’lon qilinganidan mutlaqo boshqa shartlarni taklif qilish qonunning ushbu qoidasiga ziddir. Ba’zi mijozlar shu tarzda g‘oliblarga bosim o‘tkazishga va ulardan yanada yoki bu ishtirok etishdan bosh tortishga olib keladi, bu esa mijozning maqsadi bo‘lib, ularga ko‘proq mos keladigan kompaniya bilan shartnoma tuzish yo‘lini tozalaydi. B u n d a y “Davlat xaridlari to‘g‘risida”gi Qonunga ko‘ra, davlat xaridlarining elektron tizimi davlat buyurtmachisi tomonidan tanlangan ishtirokchining taklifida ko‘rsatilgan Shuningdek, qonunchilikda hujjatlarida Davlat xaridlari bo‘yicha shikoyatlarni ko‘rib chiqish komissiyasini tashkil etish va uning faoliyati to‘g‘risidagi qoidalar ham mavjud bo‘lib, turli davlat organlarining, shu jumladan Iqtisodiyot davlat xaridlari sohasidagi mas’uliyati va vakolatlari belgilangan hamda g‘olib e’lon qilinganidan keyin ularni o‘zgartirishga bo‘lgan har qanday urinishlar g‘olib uchun asos bo‘ladi. a m a l y o t l a r h a l o l Bunday buzilishni kontrakt ijrosini monitoring qilish bosqichida, haqiqiy bajarish shartlarining kontraktda ko‘rsatilgan shartlarga muvofiqligini tahlil qilish orqali	

	keyin uning shartlarini o‘zgartirish indikatorlari quyidagilarni o‘z ichiga oladi: ‘zgartirishlar dastlabki tender hujjatlariga zid bo‘lganda. **‘shimcha kelishuvlar**, bu qoidabuzarlik bo‘lmasa-da, buyurtmachi savdoga tayyorgarlik ishlarini yomon olib borganligini yoki shartnoma ijrosi muammolar bilan o‘tayotganligini ko‘rsatishi mumkin. Ba’zan qo‘shimcha kelishuvlar ortida korrupsiyaviy xavflar ham yashiringan bo‘ladi (ular tovar birligi qiymatining oshishi yoki taqdim etilayotgan tovarlar va xizmatlar sonining kamayishini o‘z **‘tkazilgandan va g‘olib aniqlangandan keyin QQS shartlarini o‘zgartirish**. Bunday qoidabuzarliklar tender	
	‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil xarid qilish uchun mo‘ljallangan. Bu davlat organlari uchun ham, korporativ kompaniyalar uchun ham turli tovarlar va xizmatlarni xarid qilish va yetkazib berish bilan bog‘liq shartnomalarga tegishlidir. O‘zbekiston Prezidentining PQ-4302-son qaroriga muvofiq, sanoat kooperatsiyasini rag‘batlantirish va rivojlantirish hamda bozorda talab yuqori bo‘lgan tovarlar ishlab chiqarishni ko‘paytirish ‘ tavakkalchilikni aniqlash uchun yetarli darajada murakkab, ammo bozorni o‘rganish orqali mamlakatda ishlab chiqarilmaydigan, ammo milliy ishlab chiqaruvchilarga taqdim etilgan imtiyozlarga da’vogar tovarlarni taxminan ishlab chiqarishning haqiqiyligini tasdiqlovchi turli xil tovar sertifikatlari ishlatiladi, lekin ular ko‘pincha qalbakilashtiriladi, shuningdek, ko‘pincha ularni beruvchi tashkilotlar tovar haqiqatan ham ishlab chiqariladimi yoki yo‘qligini kuzatishga qodir emas, balki ko‘proq sertifikatni chiqarish uchun to‘lov olishdan manfaatdor. Shunday ekan, a t l	
	‘lib, unda sotib olish, tovar yoki xizmatni yetkazib berish qog‘ozda qayd etiladi, ammo haqiqatda tovar yo‘q yoki uning hajmi e’lon qilinganidan ancha kam. Mahsulotsiz operatsiyalar, asosan, uni hisobdan chiqarish mumkin bo‘lgan xaridlarda uchraydi, xarajatlarni esa aniq o‘lchash va tekshirish qiyin. Tovarsiz operatsiyalarga quyidagilar misol bo‘la oladi: ofis xarajatlari, mayda qurilish xizmat ko‘rsatish uchun xarajatlar, asosiy oziq-ovqat	

	‘g‘risidagi hujjatlarni rasmiylashtiradi, lekin bunda real tovar yoki xizmatlarni olish niyati yo‘q. Maqsad budjet mablag‘larini qayta taqsimlash yoki muayyan rejali vazifalar bajarilishining ko‘rinishini yaratish bo‘lishi ‘pincha budjet mablag‘larini naqdlashtirish uchun fantom yetkazib berishdan foydalaniladi. Tovarlarni sotib olish uchun ajratilgan pullar amalda hisob raqamlariga yoki harakatdagi shaxslarning cho‘ntaklariga o‘tkaziladi, agar tovarlar sotib olinsa, ular yo juda past sifatli, yoki umuman yo‘q. ’zida fantom yetkazib berish izlarini yopish uchun mijozlar aslida hech qachon mavjud bo‘lmagan tovarlarni utilizatsiya qilish haqida soxta e’lon beradilar va tekshirishlar paytida hamma narsa yopilgan bo‘lishi uchun qilib, yong‘in yoki suv toshqini inssenirovkasi natijasida tovarning buzilishi/yo‘q bo‘lib ketishini keltirish mumkin. Buyurtmachi va yetkazib beruvchi boshqa ishtirokchilarga zarar yetkazgan holda tender g‘olibini O‘zbekiston Respublikasining 22.04.2021-yildagi "Davlat zarar yetkazgan holda imtiyoz yoki preferensiyalar berishga yo‘l qo‘yilmaydi, shuningdek noto‘g‘ri yoki buzib ko‘rsatilgan axborotni taqdim etish yoki tarqatish. Shuningdek, "Davlat xaridlari to‘g‘risida"gi Qonunning 8-samarali foydalanish prinsipi haqida so‘z yuritiladi.	
‘g‘irchoq	‘g‘irchoq firmalar jalb qilinishi mumkin. G‘olib ishni o‘z vaqtida bajarmasa ham hujjatlarni qayta ishlash, dalolatnomalarni yopish mumkin va hech kim hech kimga e’tiroz bildirmaydi. Bundan tashqari, buyurtmachi hali	
‘zgartirish yoki	‘ng shartnomani bajarish bosqichida uning shartlari o‘zgartirilib, har ikki tomonning foydasi ta’minlanadi. Shunday qilib, shartnoma narxi o‘zgarmadi, ammo amalda	
	‘rsatilgan holatlardan tashqari, davlat buyurtmachisi tomonidan tender (auksion) g‘olibi bo‘lgan firma bilan kontraktni imzolashni kechiktirish, bajarilgan ishlarni topshirish-qabul qilish dalolatnomasini o‘z vaqtida imzolashdan bosh tortish, shartnoma bo‘yicha to‘lovlarni	

	bo‘lishi mumkin.	